

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-02-21 Nr. NV-354

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-63(2) TAIS-22-10413(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ANGLIAVANDENILIŲ IŠTEKLIŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-2944 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-518 PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-06-30	<i>Finansų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP (III dalis) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo pakeitimo projektu Seimo nariai Ričardas Juška, Mindaugas Skritulskas, Antanas Vinkus, Jonas Gudauskas, Jonas Varkalys, Juozas Baublys siūlo perskirstyti mokesčio už angliavandenilių išteklius proporcijas, keičiant esamą teisinį reglamentavimą taip, kad 100 proc. mokesčio už angliavandenilių išteklius būtų įskaitomi į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą, taip pat visą baudą už angliavandenilių išteklių mokesčio nuslėpimą ar nedeklaravimą įskaityti į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą. Šiuo metu angliavandenilių išteklių mokestis įskaitomas: 90 procentų – į valstybės biudžetą, 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą (atitinkamai įskaitomos ir baudos). Nafta Lietuvoje yra išgaunama keturiose savivaldybėse: Klaipėdos r., Šilutės r., Kretingos r., ir Palangos miesto savivaldybėse.

Kaip pabrėžiama Seimo narių siūlomo įstatymo pakeitimo projekto (toliau – Įstatymo projekto) aiškinamajame rašte Įstatymo projekto tikslas – atstatyti šiuo metu savivaldybių gaunamas įplaukas už angliavandenilių išteklių naudojimą į buvusį lygį, kadangi stipriai mažėjant naftos gavybos kiekiams, savivaldybių gaunama mokesčio dalis taip pat mažėja (įplaukos į savivaldybių biudžetus 2018-2020 m. duomenimis sumažėjo 2,4 karto), o tai gali įtakoti savivaldybių viešojo intereso paslaugų infrastruktūros įrengimo ir modernizacijos mastus. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo 12 str. 1 dalyje įtvirtintos nuostatos yra analogiškos Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio dalies nuostatom, kurios Konstitucinio Teismo nutarimu pripažintos prieštaraujančioms Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, todėl analogiškai turi būti keičiamos. Taip pat Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad mokesčių perskirstymas, savivaldybėms leistų daugiau lėšų skirti konkrečioms, labiausiai probleminėms, rajonams aktualiausioms sritims, kas leistų sumažinti dažną įtampą tarp vietos bendruomenių ir angliavandenilių išteklių išgaunančių verslo subjektų.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvadoje siūloma nepritarti Įstatymo projektui ir jo nesvarstyti, nes:

- Pagal Konstituciją žemės gelmėse esantys gamtiniai ištekliai yra valstybės, o ne konkrečios savivaldybės nuosavybė. Todėl valstybės biudžetui turėtų atitekti didžioji pajamų iš šių išteklių apmokestinimo dalis;
- Per pastaruosius 5 metus Klaipėdos rajono, Kretingos rajono, Šilutės rajono, Palangos miesto bendros pajamos išaugo 76 mln. eurų;
- Atsižvelgiant į Mokesčių administravimo įstatymo nuostatas nustatyta bauda už angliavandenilių išteklių mokesčio nuslėpimą ar nedeklaravimą turėtų būti įskaitoma taip pat, kaip ir angliavandenilių išteklių mokestis (Įstatymo projektu siūloma visą baudą už angliavandenilių išteklių mokesčio nuslėpimą ar nedeklaravimą įskaityti į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą);
- Siekdama įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimo nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 999 pritarė Lietuvos Respublikos angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir pateikė jį Seimui. Po svarstymo 2022 m. gruodžio 13 d. Seimo posėdyje

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

pritarta Lietuvos Respublikos angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2120(2).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teisingumo ministerijos nuomone, nepritariant Įstatymo pakeitimo projektui, neturėtų būti remiamasi Konstitucijos nuostatomis. Finansų ministerija derinimo pažymoje nurodo, kad remiantis Konstitucija žemės gelmės išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, t. y. žemės gelmėse esantys gamtiniai išteklių yra valstybės, o ne konkrečios savivaldybės nuosavybė.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų ir siūlymų neturi.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas